N°. 2905 — 1856.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5.00; voor de buitensteden ƒ 6.00; *franko* door het geheele Rijk. *Brieven*, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

DINGSDAG 18 NOVEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 17 November.

De beraadslagingen in den belgischen Senaat hebben niet geleid tot eenige meerdere opheldering van de aldaar zeer warm behandelde questie van het onderwijs. Wij hebben op 't laatst der voorledene week medegedeeld het projekt van adres, ten antwoord op de troonrede, door de kommissie van den Senaat ontworpen. In dat voorstel waren de punten goed opgezet. Intusschen, bij de openbare beraadslaging over deze aangelegenheid heeft de minister van Binnenlandsche Zaken drie amendementen op den paragraaf van het onderwijs voorgesteld, welke amendementen aan den paragraaf juist datgene ontnamen, wat daaraan kleur en geur gaf. Daaraan heeft de minister een kommentaar toegevoegd, waarmede, behoudens eene enkele bedenking, de kommissie van voorstellers vrede heeft genomen, gelijk zij genoegen nam met de door den minister voorgestelde wijzigingen. Daarna heeft de gansche Senaat zich vereenigd met het aldus veranderd ontwerp van adres. De zaak is alzoo gebleven in haar geheimzinnig duister, waarin de minister door zijne zeer uitvoerige verklaringen hoegenaamd geen licht heeft gebragt. Het komt, omdat hij zich bepaald heeft bij algemeenheden, als waarvan ook ons kabinet (hier in Nederland) zich bediend heeft; maar waaruit men niet weet welke praktische konkluzie zal worden getrokken. En toch, op deze laatste komt het op aan. Het gevolg daarvan is, dat in België de oppositie toejuicht bij 't geen de behoudende partij goedkeurt. Is er dan door den minister een punt van overeenstemming gevonden, waarin allen berusten, en is de strijd nu geëindigd? Niets minder dan dat. Hij is eenvoudig verdaagd. Zoo de protestanten is beoogd van de zijde van 't belgische ministerie, dan is 't eene mystifikatie van zijne vrienden.

Wat er gebeurd is tusschen de behoudende partij en 't ministerie in België, om den Senaat over te halen tot eene wijziging van het adres, dat het geen beteekenis meer heeft, is ons een raadsel. Het kan zijn, dat de heer de Decker er eene kabinetsquaestie van gemaakt heeft; maar 't zou ook kunnen, dat de minister de beraadslaging over dit teer punt heeft willen bewaren voor de Kamer der reprezentanten, waar toch, in allen gevalle, het laatste en beslissende woord moet gezegd worden.

Het is te hopen, dat de Regering bij de diskussiën in de Kamer der reprezentanten uit de wolken zal treden dat zij een einde zal maken aan het misverstand, 'twelk op dit oogenblik tusschen vriend en vijand heerscht, en dat den kleuren vernemen zal, waaraan bij zich heeft te houden.

[illegible]

Eugène Sue, een der rotsvastelieden, die in den laatsten tijd bij voorkeur ten onzent hun verblijf schijnen te vestigen, levert in den brusselschen *National* eene belangrijke bijdrage, ter verklaring van het natuurlijk verband, dat bestaat tusschen de Hervorming en de Revolutie. Bedrijvig, als alle revolutiemannen, en begeerig om, waar zij zich ook bevinden, het *idee* te propageeren en aan de zaak der Revolutie bevorderlijk te zijn, zendt hij uit den Haag, naar aanleiding van de mandementen der Bisschoppen van Gent en Brugge, eene reeks brieven aan het orgaan der belgische republikeinen, waarin de haat, welken hij aan de gevestigde orde van zaken toedraagt, zich, zoo mogelijk, nog minder onbewimpeld uitspreekt dan in zijne befaamde werken, *les Mystères de Paris en le Juif errant*, die in der tijd zulk een heilloos vergif in de harten van duizenden en duizenden neergedruppeld en zoo veel tot verbijstering der geesten, voor 1848, bijgedragen hebben. 't Lust ons niet, tegen de dwaze, redelooze en onmaatschappelijke stellingen op te komen, waarop hij hen, die verkeerd zijn op zulke schotels, vergast. 't Is, Goddank! vooshands, ook niet noodig. Het volk van Nederland is te innig gehecht aan het historisch-gevestigde, om eenige sympathie te hebben voor het radikalistisch geraaskal dier warhoofden, die van de maatschappij eene *tabula rasa* zouden willen maken, ten einde daarna op hare puinhoopen eene nieuwe maatschappij van hunne uitvinding op te trekken. Eugène Sue, en die van zijnen rade zich hier ophouden, gevoelen dat zelven en onthouden ons dan ook voorzigtiglijk de uiteenzetting van hunne fraaije theorien, waarmede zij liever de belgische revolutionnaire pers begunstigen. Maar te kurieuzer is het juist daarom, na te gaan wat zij door middel van die pers zoo al verkondigen ten aanzien van een vraagstuk, dat nog steeds ook ten onzent aan de orde van den dag is en zonder welks bevredigende oplossing voor de wereld geen wezenlijk herstel te verwachten is.

Om die reden nemen wij uit den derden brief van Eugène Sue aan den *National* het volgende, zonder kommentariën, over, alleen onze protestantsche lezers uitnoodigende zijn geschrijf ernstig te overwegen en te bedenken, wat het zeggen wil, dat zoo weer een man als Eugène Sue, gelijk vroeger een Louis Blanc, een Pierre Leroux, een Proudhon, als de lofredenaar der Hervorming optreedt. Hij schrijft als volgt:

»Gedurende een langen tijd, misschien nog zeer langen tijd, zal de volksmassa, die tot hiertoe in eene betreurenswaardige onwetendheid gelaten, en aan den onvermijdelijken dwang der gewoonte, der overlevering onderworpen is, niet geheel, vrees ik, hoe de opvoeding ook zij, welke ze later mogt ontvangen, eene *eeredienst* kunnen missen, en, in onzen tegenwoordigen tijd wordt eene eeredienst niet geïmprovizeerd! Die der *Rede-godin* heeft de volksmassa, ondanks de onweersprekelijke verhevenheid van het denkbeeld, dat ze voorstelde, niet tot eenheid kunnen brengen.... Dit is hetzelfde geval geweest met de eeredienst *van het Opperwezen*.... en in onze dagen heeft men gezien wat van het St. Simonismus is geworden, niettegenstaande de zeer buitengewone verdienste der hoofden dier school.

»Naar mijne denkwijze alzoo — en ik keer terug tot een der oorzaken van het welslagen der katholieke reaktie — hebben de vrijheidsmannen, de radikalen, de rationalisten misschien ontijdig het Protestantismus aangevallen, die soort van overgangs-godsdienst... van *brug*, als ik mij zoo mag uitdrukken, waarover men zekerlijk tot het zuiver rationalismus moet komen, doch niet zonder tegelijkertijd de noodlottige noodzakelijkheid eener *eeredienst* te ondergaan, welke de volksmassa's op dit oogenblik nog niet kunnen ontberen....

»Wij, vrijdenkers, overtuigd van de aan alle godsdienst klevende gevaren, wij beamen evenwel de moeijelijkheid eener godsdienst ('t is waar, eene overgangsgodsdienst); maar, herhalen: Men moet het *mogelijke* van het *wenschelijke* onderscheiden....

»Zou diepe onkunde of blijkbare ondankbaarheid zijn dit te miskennen: krachtdadig heeft het Protestantismus de zaak der vrijheid gediend. Door den Paus te verloochenen, verloochende het stilzwijgend den *koning*, wijl het koningschap niet gold en geene waarde had, dan door het pausdom geheiligd. Luther deed, door het altaar te ondermijnen, de troonen waggelen. Het denkbeeld eener staatkundige hervorming was zoo innig verbonden aan het denkbeeld eener godsdienstige hervorming, dat in de XVI eeuw meer dan de helft der provinciën van Frankrijk in gewapenden opstand, niet alleen tegen *den Vorst*, maar tegen de MONARCHIE een bond hadden gesloten, onder den naam van *protestantsch-republikeinsche bond*, naar het voorbeeld der zwitsersche kantons, gelijk de tekst zegt.

»De protestantsche godsdienst, ten minste, is rein van die drie melaatschheden, welke tot in het merg de Roomsche Kerk verdorven en verbasterd hebben: — het PAUSDOM, de BIECHT, het CELIBAAT DER PRIESTERS.

»Het Protestantismus is niet onderworpen aan een vreemden soeverein (gedrochtelijke anomalie), die in gestadigen en openbaren strijd is met de konstitueerende beginselen der nieuwere Staten.

»Het Protestantismus biedt den huiselijken haard, een volkomene veiligheid, daar het in de biecht de familie-geheimen niet verrast.

»Het Protestantismus, het huwelijk aan zijne leeraren vergunnende, vormt niet, in den Staat, van hen eene maatschappij, geheel verschillend van de leeken door hare geloften, wetten en zelfs door haar gewaad; de protestantsche leeraars, — burgers, echtgenooten en vaders, — zijn niet, zooals de katholieke priester, gedwongen vreemd te blijven aan de gevoelens des gezins, en worden niet bezeten door den schrikbarenden, onmeedoogenden geest dier geestelijke kaste, waaraan de Roomsche Kerk gedeeltelijk hare ontzettende magt en eeuwigdurendheid te danken heeft."

Hierop volgt een geregelde akte van beschuldiging tegen de katholieke geestelijkheid. Wij gaan haar voorbij.

»Wat, eindelijk, naar o. i., het Protestantismus als *overgang aannemelijk* zou maken, ondanks de aan alle godsdiensten klevende gebreken, is, dat het volstrektelijk onderworpen is aan ieders *onderzoek*, daar ieder, naar zijn goedvinden de H. Schrift kunnende uitleggen, alzoo, gelijk men zegt, *zijn eigen Paus* kan zijn. Dienvolgens, door straks te beweeren dat het Protestantismus voor het rationalismus tot *brug* kan dienen, had ik de sekte der *unitarissen* op het oog, welke sekte op dit oogenblik in den Elzas en in andere deelen van Duitschland en Frankrijk op merkwaardige wijze vooruit gaat (1).

»De unitarissen ontkennen volstandig Christus' godheid en de openbaring der H. Schrift. Ten deze maken zij van hun regt van onderzoek en van verklaring gebruik, en verlaten de protestantsche gemeenten niet, die evenzeer, hoe groot hunne onderlinge verschillen zijn, de *kalvinisten*, *lutheranen*, *kwakers*, *wederdoopers* en andere ontelbare sekten, die zijn *wijl zij zijn*, toelaten, hunne wederzijdsche vrije handeling erkennende en zich elkander niet opdringende dan door proselytismus en redenering.

»Welnu! is die godsdienst, waarvan eene sekte, voortschrijdende door onderzoek en overweging, eindelijk tot de verloochening van Christus' godheid en de H. Schrift komt, niet bij uitnemendheid geschikt voor dien overgangsgeest, welken wij zoeken?...

»Wat blijft er nog over?... De Bijbel... een menschelijk werk; het Evangelie... een menschelijk werk! Jezus van Nazareth... een wijze, een filosoof, gelijk Sokrates, Markus, Aurelius of Plato!... De sekte der *Unitarissen* is zij niet reeds zeer nabij het zuiver rationalismus?

»Voorwaar neen. — Die dissenters zullen intusschen aanvankelijk de *predestinatieleer* hebben aangekleefd, zooals die, niet opgelegd, maar door Kalvijn verklaard is geworden — eene even wreede leer als die der *erfzonde*. Vervolgens en van lieverlede zullen de unitarissen, met behulp der rede, van het gezond verstand en de overweging, *Christus' godheid en de H. Schrift verloochenende, zich tot* de WAARHEID boven de bouwvallen hunner eerste dwalingen verheven hebben.

»Kortom, het Protestantismus is een vrij, voor alle hypotheezen, alle bevestigingen, alle individueele ontkentenissen, van de menschelijke rede ter zake van het nieuwer godsdienstig denkbeeld, open veld, ten dienste derzulken, die voorlang nog niet zullen kunnen afzien van, deze in onze dagen onmogelijk te improvizeeren overtolligheden; — een overoude eeredienst, een ritus, een symbool, tempels, herders — alles reeds bekend en beproefd.... — het Protestantismus is, mijns inziens, ten aanzien van het rationalismus, wat de konstitutionneele goevernementen ten aanzien der republiek zijn."

De baron de Grovestins schrijft uit 's Hage aan den *Echo Universel*:

»Men verspreidt sedert eenige dagen het gerucht, dat er sprake is van een huwelijk tusschen Viktor Emmanuel, Koning van Sardinië, en de groot-hertogin Maria van Rusland, weduwe van den hertog von Leuchtenberg. Het is ons onbekend of dit huwelijksplan werkelijk beraamd wordt, doch zoo het verwezenlijkt wordt aarzelen wij niet te zeggen, dat het ongetwijfeld de hatelijkste greep wezen zal van het russische kabinet tegen dat van Weenen. Het zou een vooruit berekende wraakneming zijn; het zou zijn de huwelijksfakkel onsteken, om die later in een tweedragtstoorts te doen ontaarden, waaruit oorlog en brand voortkomen moeten.

»Reeds sedert jaren staan de kabinetten van Weenen en Turijn met elkander op den voet van verbloemde [illegible]

(1) Waarom hier alleen van de Unitarissen gesproken? Of zijn zij het alleen die de godheid van Christus en de goddelijke ingeving der H. Schrift verloochenen? Waar, in welk land is de meerderheid der Protestanten daaraan minder schuldig dan de genoemde sekte? Eugène Sue had slechts het werk van zijn geestverwant Esquiros, in de *Revue des deux mondes*, te raadplegen gehad om te weten, dat het getal van hen, die voor Christus' godheid de schouders ophalen, ook hier te lande onder de Protestanten *legio* is. RED.

vijandschap. Te Weenen vergeet men de rol niet door Karel Albert in 1848 gespeeld; maar zoo deze Vorst onder zijne taak bezweken is, waarom zou zijn zoon, door de magtige bescherming van het russische kabinet gesteund, het werk niet weder kunnen opvatten, waarbij zijn vader heeft schipbreuk geleden? Oostenrijk zou dan tusschen twee vuren geplaatst worden; het zou zich zien bedreigen van den kant van Lombardije, en die bedreiging kon verdubbeld worden door een dergelijke van Rusland in Gallicië. Dat men er over nadenke. Zoo dat huwelijk plaats grijpt kan men er niets anders in zien, dan een vooraf beraamde oorlogsverklaring aan Oostenrijk. Rusland, eenmaal gestuit in zijn voornemens, bereidt zich in stilte voor op een schitterende weerwraak; maar nu zal het van den beginne af zeker van zijn zaak willen wezen en Oostenrijk terstond willen verpletteren.

»Wij kondigen dit huwelijk aan als een groot gevaar voor Europa, en zij, die toelieten dat het werd gesloten, kunnen alleen beschouwd worden als blinden, of erger, als verraders van de heilige zaak van westelijk Europa.

»Zoo deze vereeniging plaats vindt zal Europa het bruidsgeschenk in stroomen bloeds betalen. Dit is onze innige overtuiging."

De volgende brief is aan de *Kerkelijke Courant* ter plaatsing toegezonden:

»Ik heb met genoegen gezien, dat men de presentielijst der vergadering, die den 29 October te *Utrecht* gehouden is, heeft publiek gemaakt. Doch ik zou gewenscht hebben, dat men nu ook den gang der discussies en den afloop der stemmingen wat uitvoeriger had meegedeeld.

»Nu dat niet is geschied, vergunne men mij tweederlei opmerking.

»Vooreerst: de uitnemend schoone toespraak van den heer Beets heeft de felle drijvers van een anti-Katholieken Bond genoopt, hun plan eensklaps te laten varen. Met voorbeeldelooze inschikkelijkheid hebben ze, op het voetspoor van Beets, de Unie van haar anti-papistisch karakter helpen berooven, en haar mee vervormd tot een vereeniging, bestemd om bij de Protestanten meer eenheid en broederlijke liefde in hun onderlingen strijd over de christelijke waarheid aan te kweeken. — Waarom heeft men in het verslag dat niet beter doen uitkomen?

»Ten tweede: het gemeenschappelijke der overtuigingen" in artikel 3 van het reglement opgesomd, is door den heer da Costa met nadruk ontkend. Uitvoerig heeft hij betoogt, dat men elkaâr paaide met groote, valsche woorden, waaronder de verschillende rigtingen der meest tegenstrijdige begrippen zich denken, en dat eenheid van terminologie hier alléén diende om strijdigheid van overtuiging te maskeeren. Op dien grond heeft hij, en enkele anderen (ook ik), tegen dat artikel 3 gestemd. — Om welke reden staat van dit een en ander in het verslag niet het minste te lezen?

»Ik mag niet ontveinzen, dat de zaak, in verband beschouwd met die voorbedachte onvolledigheid van het verslag der eerste vergadering, stof tot denken geeft.

»7 November 1856. »De Koorders."

Op dezen brief van den heer Koorders — is de vuurige beweger of de auteur van de geschiedenis dier ongelukkige en jammerlijke beweging? — maakt de *Redaktie* der *Kerkelijke Courant* eenige aanmerkingen, die niet veel beteekenen en die wij daarom onopgemerkt laten. Onopgemerkt laten wij het echter niet, wat wij uit den meegedeelden brief vernemen, dat het de heer Beets was, wiens »toespraak de felle drijvers van een anti-katholieken bond genoopt heeft, hun plan eensklaps te laten varen;" terwijl wij insgelijks nota nemen van de verklaring des heeren da Costa, dat de geproklameerde »eenheid van terminologie hier alléén diende, om strijdigheid van overtuiging te maskeeren." Men mag, ook op grond van deze verklaring, vragen, welke désunie uit de gewenschte *Unie* niet moet geboren worden, wanneer eens, wat gebeuren moet, de kreet: *A bas les masques!* weerklinken zal in hare vergaderingen.

Naar men verneemt, is de minister van Binnenlandsche Zaken overgegaan tot de benoeming van een raad van bestuur voor de belangen der akademie te Delft, welke raad is zamengesteld uit vijf leden, te weten de heeren: Prof. Rourda, *President*, Prof. Lobatto, *Vice-President*, Prof. Overduyn, *Sekretaris*, Prof. Donadieu en Storm Buysing, *Leden*.

Het is thans bekend, wat de Regering voornemens is te geven in plaats der hulpmaréchaussée; het bestaat in eene organizatie en uitbreiding der rijks-veldwachters, met opheffing der geregtsdienaren en jagtopzieners. Zij acht dat dit personeel van rijkspolitie, altijd in dienst, goed geoefend, goed gekleed en gewapend, en vooral goed gedisciplineerd, betere rezultaten zal opleveren dan een personeel van hulpmaréchaussée, dat slechts tijdelijk en op andere steeds afwisselende plaatsen in dienst is, ten gevolge van jeugdige jaren met zaken van politie onbekend is en waaronder er dus slechts enkelen zijn, die als goede politie ambtenaren kunnen beschouwd worden.

Direkteuren der vereeniging voor Volksvlijt hebben bekend gemaakt, dat zij voornemens zijn eene algemeene openbare vergadering, ter zake van het Paleis voor Volksvlijt te Amsterdam, op Woensdag en Donderdag 10 en 11 December e. k. des voormiddags ten 11 ure in het Park aldaar te houden, waarop, behalve andere punten die welligt ten gevolge van nadere mededeelingen, ter sprake zullen komen, zal worden gehandeld over de volgende onderwerpen:

1. De wijze waarop en de middelen waardoor van het op te rigten Paleis het meeste nut kan worden getrokken *a.* voor den vooruitgang onzer nationale Nijverheid, van onzen Landbouw en het internationaal verkeer, *b* voor de bevordering van kunsten en wetenschappen in toepassing op de kunst- en volksvlijt.

2. Over de beste wijze om de Musea van handelswaren en fabriekaten in te rigten, opdat kooplieden en fabriekanten daarvan een gestadig en praktiesch nut kunnen hebben.

3. Over de beste wijze om het Paleis te doen dienen als vereenigingspunt voor al de in ons land bestaande Genootschappen en Maatschappijen, die de bevordering van een of meer takken der Volksvlijt en aanverwante kunsten of wetenschappen ten doel hebben, opdat deze, zonder opoffering hunner zelfstandigheid zooveel mogelijk eendragtig zullen zamenwerken ter bevordering van de Nationale Welvaart.

Tot het bijwonen dezer Vergadering worden uitgenoodigd: de Bestuurderen of Afgevaardigden der Sub III. genoemde inrigtingen in den ruimste zin, de leden der *Vereeniging voor Volksvlijt*, en de inschrijvers in de geldleening voor het op te rigten Paleis.

Men deelt nog eenige bijzonderheden omtrent de groote russische spoowegen-onderneming mede. Het kontrakt zoude te Petersburg onderteekend zijn door den Heer Isaac Pereire voor het fransche crédit-Mobilier, Hope & Co., Salomon Thurneyssen, Thomas Barink en Stieglitz & Co. De russische regering waarborgt eene rente van 5 pCt., daaronder begrepen ½ pCt. voor een amortisatie-fonds, hetwelk echter eerst over 30 jaren zal beginnen te werken. De spoorstaven, werktuigen alle benoodigdheden zullen vrij van inkomend regt mogen worden ingevoerd en er wordt geen waarborg-kapitaal gevorderd. De eerste uitgifte van aandeelen zal zijn van 150 millioen guldens, waarvan de helft in Rusland zal moeten worden ingeschreven. Bij het kontrakt schijnt voorzien te zijn de tegenwoordige geldschaarschte; althans men vindt daarin eene bepaling, dat de eerste uitgifte niet behoeft te geschieden dan na tien maanden, of tot dat het diskonto te Berlijn tot 4 pCt. zal zijn gevallen. (*H.*)

Omtrent de werkzaamheden aan de te Utrecht gevestigde hulpmunt, ontleenen wij aan de *Utr. Ct.* het volgende:

»Het gebouw zelf is zeer ruim en bijzonder doelmatig ingerigt; het wordt door stoom verwarmd en met gas verlicht. Thans zijn er zestig personen in werking. De werklieden zijn gelijkelijk gekleed en het opzigt er over schijnt op eenigzins militairen voet te zijn ingerigt.

»Wekelijks worden door den heer van Vlissingen thans ruim 25,000 Ned. ℔ koperen platen geleverd, die, zoo men verzekert, buitengewoon schoon en zacht zijn. Reeds zijn meer dan 1400 vaten koperen pasmunt, met verschillende schepen, naar Oost-Indië verzonden; elke honderd vaten houden in eene waarde van omstreeks ƒ 40,000; in den laatsten tijd werden wekelijks 100 vaten en meer verzonden.

»Vreemdelingen en ingezetenen van Utrecht, aan wien toegang in dat gebouw is verleend, geven algemeen hunne bewondering te kennen over de netheid en de orde, die er in heerschen.

»In de volgende week wordt er een begin gemaakt met het slaan van ½ en 1½ cents stukken, waarvoor eene zekere hoeveelheid platen reeds is ontvangen.

In de gisteren gehouden zitting van den gemeenteraad van Nijmegen is besloten zich tot Z. M. den Koning te wenden, met het verzoek tot evacuering der kruidmagazijnen en het overbrengen van het kruid, enz. naar het nabijgelegen fort Sterrenschans.

De officier van Justitie te Assen vestigt de aandacht van alle ambtenaren van politie, in het bijzonder ook in de zeesteden, op een jong mensch van fatsoenlijke huize, oud 32 jaren, Duitscher van geboorte, lengte middelmatig, tamelijk gezet en vol van aangezigt, haar donkerblond, oogen grijsblaauw, voorhoofd hoog, neus gewoon maar regt, met snorbaard en kleinen kinbaard, gekleed waarschijnlijk met een donkerbruin jasje, zwarte pantalon en zwarten hoed, gewoonlijk een bril dragende. Als kenbaar teeken wordt bovendien opgegeven eene van het oor naar het andere regelmatige regtlijnige afsnijding van het hoofdhaar in den nek.

Bedoelde persoon heeft zich op 28 Oktober jl. van zijne woonplaats Rastede, groot-hertogdom Oldenburg, verwijderd, zonder dat het zijnen betrekkingen bekend is, werwaarts hij zich heeft begeven. Volgens ontvangen kondiging zoude hij op 29 Okt. jl., via Nieuwe Schans, Nederland zijn binnengekomen.

Vermoedelijk heeft hij zich in dat geval naar Amsterdam, Rotterdam of eenige andere zeestad begeven, met het doel van daar naar Amerika te vertrekken.

Zijn broeder heeft zich onmiddelijk naar Nederland op reis begeven, met het doel om hem op te sporen en hem een berigt mede te deelen, hetwelk hem tot een onverwijlden terugkeer naar de zijnen zal nopen.

Genoemde officier van justitie verzoekt alle beambten van policie, casu quo, dien broeder de behulpzame hand te willen bieden, hem officier bij ontdekking van bedoelden persoon onverwijld berigt te willen doen toekomen, en wanneer deze vreemdeling in een toestand mogt worden aangetroffen, waarin zijne verwijdering overigens zoude moeten plaass grijpen, tot dien maatregel in dat geval om opgemelde redenen niet over te gaan, dan na overleg met hem officier van justitie. (*Politieblad.*)

Bij den minister van Finantiën is ontvangen een bankbiljet van ƒ 60, door een onbekende, onder de letters C. S., ten behoeve van 'sRijks schatkist ingezonden.

— Op 3 Nov. jl. is te Sneek een brief bezorgd, welke daags te voren van Groningen derwaarts was gezonden, aan het adres van H. F. Walstra, schipper te Sneek, uit welken brief vermist werd een muntbiljet, groot ƒ 10, n°. 93 O Q, datum onbekend.

Volgens langs diplomatieken weg erlang berigt, heeft de hertog van Suffolk eene belooning van 150 ponden sterling uitgeloofd voor de teruggave der hem ontvreemde schilderijen en de ontdekking der schuldigen aan dien diefstal, mitsgaders eene belooning van 50 ponden sterling voor de ontdekking dezer laatsten alleen, en zulks onverschillig of de persoon, die omtrent een en ander voldoende inlichtingen kan geven, daartoe in Engeland of buiten 's lands in staat mogten zijn gesteld. (*Politie-blad.*)

Uit Frankfort wordt gemeld, dat onze Koningin van HD. reis naar Stuttgardt, aldaar den 13den dezer terug gekeerd en den 14den naar Weimar en Berlijn vertrokken is. Volgens berigten uit laatstgemelde stad, werd H. M. den 15den dezer aan het pruissische hof verwacht.

Te Hamburg zijn werf-bureaux voor vrouwen opgerigt; die genegen zijn, om de naar de Kaapkolonie bestemde manschappen van het duitsch vreemden-legioen te vergezellen. Bij een dier bureaux zijn, volgens een dagblad, reeds meer dan 50 meisjes, meest naaisters, modisten en ook toneelspeelsters, ingeschreven.

Blijkens mededeelingen der pruissische, saksische en belgische telegraafbesturen zijn te Halberstadt in Pruissen, te Jena, Plauen en Roda in Saksen, en te Tourcoing in Frankrijk [illegible] behalve het reeds bestaande pruissische kantoor, op den 17en dezer een saksiesch telegraafkantoor met doorloopende nachtdienst geopend. Zoowel aan dat kantoor als aan die te Jena, Plauen en Roda worden berigten in het Engelsch aangenomen.

De kantoren te Deutz, tegenover Keulen, op de badplaats Baden, bij Weenen, en te Langon in Frankrijk, zijn voor de dienst gesloten.

Aan de oostenrijksche kantoren te Milaan en Venetië worden voortaan berigten in het Engelsch aangenomen.

Blijkens eene nadere opgaaf van den raad van administratie der Hollandsche IJzeren-Spoorweg-maatschappij, zijn de dienstUren aan de telegraafkantoren van den spoorweg, met wijziging van de vroeger bekend gemaakte te rekenen van den 1sten dezer, bepaald al volgt:

voor Delft, van 7 ure des voormiddags tot 10 ure 30 minuten des namiddags;

voor Haarlem, van 7 ure 30 minuten des voormiddags tot 9 ure 30 minuten des namiddags;

voor Leyden, van 8 ure des voormiddags tot 9 ure 30 minuten des namiddags;

voor Veenenburg, van 8 ure des voormiddags tot 2 ure des namiddags, en van 4 ure tot 9 ure des namiddags.

Z. M. heeft benoemd: tot burgem. te Papendrecht J. C. Engels, tot plaatsv. kantonr. te Nijmegen mr. O. B. Verheijen, tot not. te Leeuwarden J. de Walle, te Dokkum U. Oosterhaan; voorts de heer A. Godeke erkend als konzul gen. van Frankrijk te Batavia, alsmede H. J. Meeuwissen op zijn verzoek eervol ontslagen als burgem. der gemeente Linne.

DELFT, 15 Nov. De prijzen der kaas waren heden, ƒ 17 a ƒ 22.50 per 100 Ned. ponden; aanvoer 51 stapel, wegende 13,008 Ned. ponden.

SCHEVENINGEN, 13 Nov. Heden avond ten elf ure is alhier gestrand het engelsche brikschip *Duke*, kapitein William Sewell, van Arundel, reeders de heeren Marshal en Frij, in ballast, bestemd naar Sunderland. De equipagie, bestaande uit 9 koppen, is door de reddingsboot van boord gehaald.

HOORN 13 Nov. Op de markt alhier werden 182 stapels kaas aangevoerd, wegende te zamen 40,581 Ned. ℔; prijs kleine gras *f* 29,25; commissie *f* 29,25.

TILBURG, 13 Nov. De aardappelenoogst is thans in deze streken als afgeloopen te beschouwen en heeft sedert jaren geen zoo gunstig resultaat opgeleverd Nergens hoort men van eenig bederf gewagen, overal is de vrucht even gaaf en smakelijk en ieder mag zich in een ruim beschot verheugen. De prijzen van dit product blijven dan ook dagelijks nog dalende; men biedt ze reeds bij partij te koop aan voor *f* 1,20 het mud.

Ook de overige gewassen, als rogge, gerst, haver en boekweit hebben dit jaar, over het algemeen genomen, een voldoenden oogst opgeleverd. (*N. R. Ct.*)

ROZENDAAL, 14 November. Op de heden gehouden najaarsbeestenmarkt was de aanvoer van vee vrij aanzienlijk, als zijnde ruim 200 stuks ter markt gebragt. Hoewel de aanvoer veelal uit jonge en magere beesten bestond, is evenwel bijna alles tot hooge prijzen verkocht.

MIDDELBURG, 13 Nov. Gisteren is alhier eene vennootschap tot stand gekomen ter oprigting eener stoomaardappelpellerij, voorloopig zullende werken met een kapitaal van *f* 110,000; deze fabriek zal worden opgerigt ter plaatse van de in het vorige jaar afgebrande stoomgrutterij van de Heeren le Nobel en Zoon alhier, welke Heeren in deze nieuwe zaak ook voor een groot deel betrokken zijn. (*H.*)

HARLINGEN, 14 Nov. Men is er in geslaagd, het schoonerschip *Axel*, volgens berigt van gisteren bij 't Vlie gestrand, weder vlot te krijgen. Het is hier heden behouden in onze haven gearriveerd; doch bij het binnenloopen heeft de boegspriet den lantaarn van het Noorder havenhoofd gestooten. Naar men verneemt, is de naam van het andere daar gestrande brikschip *Ora et Labora*.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 14 Nov. Onze bladen verschillen zeer van gevoelen omtrent het antwoord des Keizers aan generaal Kisseleff. De *Siècle* wil er de zegepraal in zien der engelsche staatkunde; de *Presse*, de *Estafette* en de *Assemblée Nationale* daarentegen beschouwen deze aanspraak veeleer als een voorteeken van meerdere toenadering tot Rusland. Te midden van deze uiteenloopende oordeelvellingen, is het best daden af te wachten.

Nog steeds loopen geruchten rond van ministeriëele wijziging, evenwel houden de staatkundige aangelegenheden bij ons de gemoederen minder bezig dan de staatkundige toestand. De balans van de fransche bank, over den *Moniteur* medegedeeld, verdient bijzondere opmerking. Een enkel Nommer heeft slechts vermeerdering ondergaan: de waarden in portefeuille, en dan nog slechts met zeven millioen. De vermindering van het inkasso bedraagt slechts 3 millioen, maar men heeft de 60 millioenen voorgeschoten op baren, muntspecie, beurspapieren, en spoorweg-aandeelen opgevraagd. Daarenboven heeft men sedert de laatste balans (9 Okt.) 2.764,970 franken premie voor aankoopen van goud en zilver moeten uitgeven. Men merkt op hoe slecht het er met het numerair der bank zonder deze maatregelen zou uitzien. De omloop van banknoten is met 25 millioen verminderd, de rekening courant van den Staat met 11 millioen in het credit, de rekeningen-courant der partikulieren met 16 millioenen.

In de buitenlandsche staatkunde is de windwijzer op nieuw naar verzoening en algemeene overeenstemming gedraaid. Tengevolge van wederkeerig toegeven zouden, zoo willen de bladen en de zoo even ontvangen berigten uit Duitschland, de moeijelijkheden op den weg van vereffening zijn. Men voegt er bij, dat Frankrijk tusschen de verschillende mogendheden de rol van middelaar had gespeeld, of om juister te spreken ze tot verzoening geneigd had. Nogthans loopen de gevoelens uiteen over den aard der wederkeerige voorwaarden, waarop het herstel der goede verstandhouding gegrond zou zijn.

— In eenige salons van de voorstad St. Germain verzekert men, dat een toenadering tusschen de beide takken van het spaansche vorstenhuis aanstaande is. Men voegt er bij, dat de erkenning van Koningin Isabella door Rusland alleen op deze uitdrukkelijke voorwaarde gesloten is.

— Volgens de *Daily-News* zou Frankrijk de uitlegging der engelsche Regering hebben aangenomen, wat Bolgrad aangaat, en de laatste zou daarentegen haren tegenstand hebben laten varen ten aanzien eener vereeniging der Donau-vorstendommen.

Daarentegen wordt uit Weenen gemeld, dat Frankrijk ophield om, bij uitsluiting, de russische belangen in Parijs te steunen, en er in zou toestemmen om dit vraagstuk door het parijzer kongres te doen oplossen.

— Men zeide te P[illegible] dat markies Antonini misschien wel in Frankrijk [illegible] zou, hoewel hij na de toezending zijner paspoorten voorbereidselen tot zijn afreis heeft gemaakt.

— Heden zullen te Satory groot militaire oefeningen plaats hebben, ter eere van den erf-groothertog van Toskane, welke door den Keizer in persoon gekommandeerd zullen worden.

— De *Revue de Paris* bevat een brief, door Lodewijk Filips, kort na de omwenteling van het jaar 1830 aan den Koning van Napels geschreven, en het antwoord van dien Vorst. Het is niet uitgemaakt of deze stukken echt zijn, doch in de tegenwoordige omstandigheden trekken zij nog al de aandacht

Lodewijk Filips noodigt Ferdinand II uit, om het regeringsstelsel van Frankrijk aan te nemen, ten einde in zijn Staten een omwenteling te voorkomen en dus te beletten, dat door eenige inmenging van Oostenrijk de invloed van die mogendheid in Italië nog grooter werd en een gewapende tusschenkomst van Engeland en misschien ook van Frankrijk noodzakelijk make. Lodewijk Filips raadt koning Ferdinand aan, om liever vrijwillig iets van zijn gezag op te offeren, dan alles te verliezen.

De Koning van Napels gaf hierop het volgende karakteristieke bescheid:

»Ten einde tot Frankrijk te naderen, zoo ooit Frankrijk een beginsel wezen kan, zou ik mij onder die jakobijnenstaatkunde moeten begraven, waardoor mijn volk zich meermalen trouwloos getoond heeft aan zijn koningshuis. De vrijheid is noodlottig voor het stamhuis van Bourbon, en ik heb vast besloten om tot elken prijs het lot van Lodewijk XVI en Karel X te ontgaan *Mijn volk gehoorzaamt aan het geweld en bukt zich*, maar wee zoo het op nieuw het hoofd verheft onder den indruk van die droomen, welke zoo schoon schijnen in de redevoeringen der wijsgeeren en zoo onmogelijk in de toepassing. Met Gods hulp zal ik aan mijn volk voorspoed en het regtschapen bestuur schenken, waarop het regt heeft, maar ik wil Koning blijven *alleen en altijd*.

»...... Mijn volk behoeft niet te denken (!) ik belast mij met de zorg voor zijne welvaart en waardigheid. Ik heb van het verleden veel wrok, veel dwaze begeerten, veel kwaads en veel zwaks moeten overnemen. Ik moet weder opbouwen en kan dit alleen door tot Oostenrijk toe te treden, zonder mij echter van zijn wil afhankelijk te maken. De Bourbons behooren niet tot deze eeuw. Zij zijn verouderd, en als zij het hoofd van dit of dat nieuwe stamhuis tot voorbeeld wilden nemen, zouden zij zich belagchelijk maken. Wij zullen doen als Habsburg. Zoo het lot ons verraadt, ons-zelven verraden wij nooit.

»Desniettegenstaande kan Uwe Majesteit op mijn levendigste sympathie staat maken, even als op mijn opregte wenschen, dat het haar gelukken moge, om uw onregeerbaar volk onder den duim te houden, dat van Frankrijk Europa's geesel maakt."

»FERDINAND."

ENGELAND.

LONDEN, 15 Nov. Het antwoord, door Keizer Napoleon aan den russischen gezant gegeven, heeft in onze ministeriëele kringen groote neerslagtigheid te weeg gebragt, terwijl het de opregte vredesvrienden en het niet oorlogzuchtige publiek gerust heeft gesteld.

Ten gevolge van deze aanspraak is er dadelijk een derde ministerraad gehouden.

De napelsche quaestie gaat een voldoende oplossing te gemoet. De Koning der Beide Siciliën, van alle vreemden druk bevrijd, gaat maatregelen nemen, die de algemeene goedkeuring zullen erlangen. Men heeft reden om te gelooven, dat dit reeds een beklonken zaak is, waardoor te verklaren zou zijn dat prins Carini Londen nog niet verlaten had.

— Er is op nieuw een groote diefstal gepleegd ten nadeele eener spoorwegmaatschappij door het verduisteren van aktiën. Het is de *great northern Railway*, welke thans de dupe is van het bedrog eens hoofdambtenaars, Leopold Redpath genaamd. Na vele pogingen, door de policie in het werk gesteld, is hij heden morgen te Londen gearresteerd. De gestolen aktiën moeten niet minder dan £ 150,000 bedragen.

— Zoo als men weet heeft eerst eene telegrafische dépêche de inneming der perzische stad Herat gemeld, eene tweede echter dit berigt tegengesproken. Thans wordt evenwel van eene geloofwaardige zijde verscheidene belangrijke bijzonderheden medegedeeld omtrent die gebeurtenis waaruit zoude blijken, dat de Perzen ten slotte meester zijn gebleven van Herat en er zeer moorddadig zijn te werk gegaan. Nadere berigten zullen waarschijnlijk weldra meer licht over deze zaak verspreiden.

— De berigten uit Rio-Janeiro, van 15 Oktober jl. melden, dat de zitting der wetgevende Kamers van Brazilië den 20 September jl. gesloten is. In de daarbij gehouden aanspraak verklaarde de Keizer, dat de afgeloopen zitting voor de zedelijke en stoffelijke ontwikkeling des rijks vruchtbaar was geweest. »De ontwikkeling, zeide hij, van het openbaar onderwijs in al zijne takken, de oprigting der nationale bank, de instelling eener bijzondere regtspraak voor handelszaken en van een kollegie voor de zaken der marine, de bewilliging van gelden voor de oprigting van een handelsdok, de hervorming van het kiesstelsel en andere maatregelen van onbetwistbare nuttigheid zijn onmiskenbare blijken van uwen ijver en van uwe zorgvuldigheid voor de welvaart van Brazilië."

BELGIË.

BRUSSEL, 16 Nov. De wegen in den omtrek dezer stad waren heden ochtend opgehoopt met de sedert vier en twintig uren gevallen sneeuw. Men herinnert zich hier te lande niet vóór half-November zooveel sneeuw te hebben zien vallen. Ten gevolge daarvan zijn dan ook de diligences, vrachtwagens en zelfs de spoortreinen vertraagd geworden.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 17 November.

ONDERTROUWD (13 Okt.): C. K. Heidweiller, van Suriname, met A. Maks, van Haarlem.

GETROUWD (13 Nov.): L. F. T. H. J. baron van Lamsweerde met A. E. F. D. Staudt

BEVALLEN (11 Nov.): M. C. Doornaar, geb. Molling, Z. - C. C. Rouffaer, geb. Rouffaer, Z. - J. W. Wijtman, geb. Stoerhaan, D.

OVERLEDEN (10 Nov.): J. C. Rosskopf — (11 Nov.): J. Bleezing, 55 j - E. B. Kerckhoff. — (12 Nov): P. Schrijver, 9 w. - A. Helt, wed. G. Elling, 65 j.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		14 NOV. 4½ u. gebl.	15 NOV.	4½ u.	gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à 2½ pCt.		62⅝	62⅝	62 15/16	62⅞
Dito Dito	3	74 11/16	74⅝	74⅞	74⅞
Dito Dito	4	93¾	93¾	93⅞	
O. I. Leening 1844	4				
Amortis. Syndik.	3½	89⅝			
Handel-Maatschappij	4½	129			
Aand. Rijn-Spoorw.	4½				
» Holl. Spoorw.-M.					
Obligatiën	4½				
Maatschappij van Weld.	4				
Aand. Ned. Bank			160		
België	2½				
Dito bij *Rothschild*	2½	50⅞			
Frankrijk, Obligatiën	3				
Spanje, Onbep. Stukken	1¼	22¼	22 1/16	22 3/16	22¼
Dito	3	40½	40¼	40⅜	
Dito Binnenl. à 6/m.	3	36⅛	35⅞	36⅛	36 1/16
Coupon-Bewijzen		5 5/16	5 5/16		
Amortisable Schuld					
Portugal, te Londen	3	43 5/16	43⅝	43¼	43¼
Dito Uitgestelde					
Rusl., bij *Hope* 1798 en 1816	5	102⅜	102¼	102⅜	
Dito Dito 1828 en 1829	5	101⅞	101¾		
Cert. bij dito 1831 en 1833	5	92			
Dito	4½	92	92¼		
Dito bij *Hope*	4	83⅞	83½	83⅜	
Dito bij *Stieglitz en Co.*	4	83	83¼		
Dito bij id. 5de Serie	4				
Certifikaten te Hamburg	5				
Inschrijving in Assignat.	6				
Certifikaten van dito	6	62¼			
Polen, Certifikaten	4				
Dito Aand. met Lot. fl. 500					
Oostenrijk, Metalliek	5	72 3/16	72 3/16	72⅜	72 3/16
Dito Nationale	5	73 1/16	73¾	73 1/16	73¾
Dito Nieuwe 1847	2½	37¼	37 1/16	37⅜	
Dito 1851 en 1852	2½	37¼	37 11/16	37⅜	
Dito Nieuwe	5	81¾	81 11/16	82	
Dito 1854	5	81¾	81 11/16	82	
Ween. Bank bij *Goll en Co.*	5				
Dito	4		78½		
Aand. met Loting fl. 250					
Nieuwe dito 1854		*f* 304	305		
Pruiss. Aand. 1854	3½		201		
Amerika, Bank-Aktiën Cert.					
Dito Orig.					
Napels, Cert. *Lam. en Bouwens*	5				
Sardinië	5				
Denemarken, Leen. te Lond.	5				
Louisiana bij *Hope*	5				
Braziliën	5		97½		
Dito	5				
Mexiko	3	20¼	20 1/16	20⅜	20¼
Dito Onbepaalde	3	20¼	20 1/16	20⅜	20¼
Peru	4½				
Grenada, à £ 100	3	20¼	20⅛	20⅜	20⅜
Dito Uitgestelde					
Ecuador do £ 100		[illegible]			
Venezuela, à £ 100	4½	33¾	33¼	33⅞	
Dito Uitgestelde	1¾	14½			
Grieken, te Londen	5				

N. 5 per Stieglitz 94⅞, 93, O. 93½, Pruss. 50½, 51½; Grenada onb. 20⅜, ⅝, ⅝; Venezuela onb. 33⅝, [illegible]

Binnenlandsche fondsen prijshoudend, spaansche op nieuw aangeboden, Oostenrijksche en zuid-amerikaansche iets williger.

Koers van het Geld: Beleening 5 pCt., Prolongatie 5 pCt., Diskonto 5 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* 55	Livorno	2/m.	*f* 89
»	zigt	» 55⅛	Napels		» 83
Bordeaux	2/m.	» 54⅞	Petersburg		» 1.84½
»	zigt	» 55	Weenen	6/w.	» 32⅝
Madrid	3/m.	» 234	Augsburg		» 35 5/16
Cadix		» 234	Frankfort		» 98¾
Sevilla		» 233	Hamburg	2/m.	» 35
Bilbao		» 233	»	zigt	» 35⅝
Lissabon		» 40½	Londen	2/m.	» 11.52½
Porto		» 40	»	zigt	» 11.67½
Genua	2/m.	» 45	Rotterdam		» ⅛

Londen 3/m. *f* 11.47½.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

PARIJS, 15 Nov. Fransche 4½ pc. 90.75; 3 pc. 66.80; 3 pc. Spanje 37½; id. 1¼ pc. —; 5 pc. Met. —; Rom. Leen 86.

LONDEN, 15 Nov. Cons. 93; Spanje buit. 3 pc. 41; d. 1¼ pc. 23; Rusl 5 pc. 106; id. 4½ pc. 95; Holl. 4 pc. 96; id. 2½ pc. 64⅞; Sard. 5 pc. 89. Braz. 101; Peru 4½ pc. 76; Gren. uitg. 7; id. werk. 22⅞; Mexiko 3 pc. 21⅞; Portugal 4 pc. 45; Ecuador 14¼; Venezuela 35; Wissel op Amst. —.—; Hamburg —.—.

BERLIJN, 15 Nov. 3½ pc. Pr. Staatsch. —; 5 pc. Rusland 105¼; id. 4½ pc. —; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. 18¼; Amst. kort 151; Hamb 142¼; Petersburg 106¼.

HAMBURG, 15 Nov. Spanje 1¼ pc. 34; id. 3 pc. 21¼; Rusl. 5 pc. 100¼; 4½ pc. 89¼; 3 pc. Mexikanen 10¼; Noord-Duits. bank 98¼; Wissel op Londen 3/m. —.—; id. kort —.—; Amst. —.—.

FRANKFORT, 15 Nov. 5 pc. Met. 75⅜; 1¼ pc. Spanje binnenl. 22$\frac{5}{16}$; id. 3 pc. 36⅞; Wissel op Londen 3/m. —; Parijs —; Weenen —; Amsterdam —.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 14 November

Rogge. Ofschoon de stemming niet willig was, vond er een redelijke handel plaats aan consumptie tot onveranderde prijzen, en noteerde men: 141/2 ℔ Archangel ƒ240 3/m.; 143/2 ℔ Pruisen ƒ287 6/w.; 142/2 ℔ Archangel ƒ142 6/w.; 140/2 ℔ dito ƒ238 6/w. op den zolder; 142/2 ℔ dito ƒ241 6/w.; 145/2 ℔ dito ƒ250 6/w.; 142/2 ℔ Petersburg. ƒ238 3/m. te Delfshaven leveren.

Gerst. Ongedroogde ging tot vorigen koers slechts moeijelijk van de hand, terwijl voor hard gedroogde ruim vorigen prijs besteed werd. De volgende verkoopen werden bekend als: 130/2 ℔ Koningsberg. ƒ245 6/w.; 128/2 ℔ Mannheim. ƒ243, ƒ244 l/m. ƒ245 6/w.; 129/2 ℔ Koersche ƒ264 6/w.

Moutwijn. Nadat Zaturdag a ƒ24½ en ƒ24 gekocht was daalde de markt op ƒ23½ en Maandag op ƒ23½, Dingsdag was niet beneden de ƒ24 te koopen; en bleef sedert dien tijd de markt alzoo genoteerd, terwijl de stookers zeer tot verkoopen geneigd blijven.

Jenever ƒ29.50, Amst. proef ƒ30,75

ANTWERPEN, 15 Nov. Heden werd de verkoop bekend van circa 140,000 kil. Dom. *Campêchehout* per *Agnes*.

Koffij ferm prijsh; doch de omzet bepaalde zich heden tot eenige honderd balen Brazil.

Van *Suiker* werden circa 200 k. Havana tot gesouteneeaden prijs verkocht; in Geraffineerde had dezer dagen een verkoop plaats van circa 350,000 kil. Crushed op levering in Januarij en Februarij.

Granen stil. Men heeft eene partij roode Amerik. Tarwe tot ƒ75½ afgedaan; disponible Inl. Rogge houdt men op ƒ8⅞; Ferdinanski Lijnzaad werd bij partij tot 14½ gedaan.

AVIGNON, 12 Nov. *Meekrap*. Racijn blijft gewild, men betaald fr. 46.50 a 47.50 voor rosé en fr. 50 a 51 voor driejarig. Gemalen Meekrap is gevraagd tot fr. 58 a 59 voor rosé men houdt algemeen op fr. 60.

HAMBURG, 14 Nov. In *Koffij* heeft zich de omzet gedurende deze week bepaald tot 8000 b. Brazil van 4 a 5⅝ sch. en 1100 b Laguayra van 5½ a 6⅜ sch. De laatste Rio-berigten schijnen tot geene verandering in de gesteldheid der markt aanleiding te geven. Men noteert reëel ord. Brazil 4⅝ a 4¾ ord a reëel ord. Dom. 5⅜ a 5½ sch.

Ruwe *Suiker* met minder levendigen omzet tot vorige prijzen, ook voor geraffineerde worden geene hoogere prijzen besteed.

Rijst vindt moeijelijk koopers; niettemin zijn de prijzen tamelijk vast gebleven.

Van *Katoen* werden uit de eerste hand slechts 163 b. Noord-Amerik. fully middling tot ca. 7$\frac{1}{16}$ sch. afgedaan.

Huiden meer gevraagd, voornamelijk Oost-Indische kips. Sedert acht dagen zijn verkocht ca. 1700 st. Buenos-Ayres en 62 b. O.-Ind kips en Kalfsvellen.

Specerijen: Van Cassia Flores werden dezer dagen 80 kisten tot 14 sch. van de markt genomen. Piment tot de verlaagde prijzen met kooplust en 400 b. hebben tot 4¼ sch. koopers gevonden.

Cacao. Van Bahia werden 250 b. tot 6⅛ sch. verkocht.

Honig: De voorraad van Havana is tot op ca. 10,000 ℔ consistentie waar opgeruimd, de notering is 26½ mb.

Geelst *Was* werd met 15¾ a 16 sch. betaald.

Raapolie loco meer aangeboden en niet boven 33¾ a 33½ mb. te bedingen, Mei 30⅝ mb.

Lijnolie 26½ a 27 mb. — *Palmolie* vaster en op 29 a 29½ mb. genoteerd. — *Cocosolie* opruimende ten gevolge van meer verzending; superior wordt sp. 33 mb. genoteerd.

Talk bij kleinen voorraad stijgende, 1a. Petersb. 35 mb.

Potasch hooger betaald, Kassan 22½ mb.; voor Amerik. is op levering 29 mb. besteed.

Banka *Tin* wordt op 14¼ sch. gehouden doch vindt daartoe slechts weinig attrek.

Granen voortdurend lusteloos en Tarwe en Rogge in loco lager te koop.

PETERSBURG, 7 Nov. Van *Talk* zijn 6 a 700 v. in loco afgedaan en prima gele werd met 164 r. betaald, op levering in Aug zijn 30/m. pud door een engelsch huis gekontrakteerd tot 148 r. met 3 r. avans, tot dezen prijs blijven er verkoopers.

Granen op levering in Mei heeft men 20/m. tz. Rogge afgedaan tot 6 z. r. met 2 r. avans.

Wisselkoers op Amst. 188¾, 188.

MALAGA, 6 Nov. Met *Olijfolie* blijft het steeds willig, er zijn koopers a 120 Pesos, doch geene verkoopers.

Rozijnen zijn sedert eenige dagen 4 R. per kist gestegen.

AKYAB, 27 Sept. *Rijst*. De markt heeft sedert ons vorig berigt geene verandering ondergaan en de vooruitzigten van den oogst blijven dezelfde. Voor onze consumtie betaalt men steeds zeer hooge prijzen, hetwelk een bewijs is, dat er van den ouden oogst weinig meer overig is. Het is raadzaam om op geen lagere prijzen dan C. R. 40 a 45 per 100 mandjes te rekenen, want onder deze prijzen zoude een groot gedeelte van den oogst voor China en de Straits genomen worden, hetwelk spoedig weder eene verhooging zoude te weeg brengen. Er is steeds sprake van eene verhooging van invoerregt van Rijst, doch er is daaromtrent nog niets besloten. Ook spreekt men er van, om alhier eene bijbank van eene der groote banken van Calcutta op te rigten, hetwelk van veel nut zoude zijn.

CALCUTTA, 8 Oct. *Indigo*: De vooruitzigten worden steeds ongunstiger; een hevige storm heeft eenige distrikten geteisterd en den arbeid in verscheidene distrikten doen staken, zonder den tweeden pluk af te wachten. Het schijnt naauwelijks mogelijk, dat de oogst 95/m. maunds zal te boven gaan, terwijl een slecht bewerkings-saizoen in het Noord-Westen ons beneden deze raming zoude laten.

Vrachten £ 3.10 a 3 15.

Wisselkoers op Londen 2.1⅛ a 1 1⅞.

COCHIN, 6 Okt. In de prijzen van *Cocosolie* is weinig verandering bij kleine hoeveelheden koopt men tot 72 rs. en de houders schijnen bij de minste vraag geneigd hunne prijsvorderingen te verhoogen.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

HELVOET, 14 Nov. Calander, Neêrlands Koning, Batavia, l. v. Brouwershaven.

CARGA-LIJSTEN.

ROTTERDAM.

CARDIFF, Maas, P. L. Schepp: 100 staven, 77 platen IJzer, W. Kolkman, te Dordt.

HULL, Swanland, G. Mortier: 147 platen, 72 bundels IJzer, W. Kolkman, te Dordt.

—, Seagull, Sadler: 383 bundels IJzer, W. Kolkman, te Dordt.

DORDRECHT.

GLASGOW, Fawn, Ditcham: 5928 staven en bundels IJzer, W. Kolkman.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 15 Nov., in lading naar:

Keulen.	J. P. Schlaegel, Agrippina.
	Th. Wemmers, Cöln N°. 7.
Mannheim.	Santhenvel, de Rhijn.
* Urdingen en Ruhrort.*	B. J. Timmerman, Weldadigheid.
Duisburg.	F. In de Kamp, Mercuur.
Dusseldorp en Neuss	H. Polman, Niederrein N°. 6.
Maintz.	W. Huppert, Maintz N°. 7
Ruhrort.	J. van Beek, Vrouw Willemine.
Wesel.	F. Beijer, Wilhelmina.
Frankfort.	G. H. Hell, Anna Catharina.

Rijnhoogte	ARNHEM, 14 Nov.	7 p. 6 duim.
	KEULEN, 16 „	5 vt. 10½ „

Advertentiën.

(2709) Heden overleed in den ouderdom van bijna 84 jaren, Mejufvrouw ANNA ELISABETH KOCH, Weduwe van den Heer BERNARDUS ENGELBERTUS KöCHLING.

AMSTERDAM, 13 November 1856.

T. H. COCX.
C. G. J. ERFTEMEIJER.
Executeuren Testament.

(2708) Voor de menigvuldige blijken van deelneming, bij gelegenheid van het smartelijk verlies mijner hartelijk geliefde Echtgenoote, Mejufvrouw WILHELMINA ANTOINETTA MARIA RAYMAKERS, den 3de October 1856 overleden, zoo binnen als buiten deze stad ondervonden, betuig ik bij deze mijnen opregten dank.

J. H. J. TIMMERMAN.

EINDHOVEN, 15 November 1856.

(2704) Bij T. C. B. TEN HAGEN te 's Gravenhage, ziet het licht:

EEN BOEKJE

OVER DEN

GOEDEN HERDER,

door IDA GRAVIN HAHN-HAHN.

Prijs 50 Cents.

Dit werkje, uit het Hoogduitsch vertaald, wordt uitgegeven ten voordeele van het **Liefdewerk van den Goeden Herder**, gevestigd te Leiderdorp.

☞ Heeren Boekhandelaren, die exemplaren in commissie wenschen te ontvangen, worden verzocht het verlangde getal exemplaren *franco* op te geven.

AANBESTEDING.

Het R. K. Parochiaal Kerkbestuur der Gemeente te Schooten, Bisdom van Haarlem, is voornemens onder nadere goedkeuring op Woensdag den 26sten November 1856 in het openbaar aan te besteden;

Het Bouwen eener Nieuwe Kerk en Pastorij.

De Bestekken liggen ter lezing te *'s Hage*, in het Zuid-Holandsche Koffijhuis; te *Rotterdam*, in den Romein; te *Haarlem*, bij de Wedouwe TERBURG, aan de Varkenmarkt en in de Kroon; te *Hoorn*, in den Doelen; te *Beverwijk*, bij BRONKHORST; te *Velzen*, bij G. TER BURG; te *Zandpoort*, bij SNIJDERS, aan den Jan Gijzenvaart bij W. HAGEN; te *Amsterdam*, bij REGGERS, in het Hof van Braband; te *Utrecht*, in de liggende Os, bij DE GROOT; te *Arnhem*, in het Hôtel des Pays-Bas, bij HOLTIRS; te *Schooten*, op het Raadhuis, en te *Overveen*, in het Logement bij RIJNIERSE, alwaar ook de teekeningen kunnen bezigtigd worden en noodige aanwijzingen te verkrijgen.

De aanwijzing in loco zal daags voor de aanbesteding geschieden.

De bestekken zijn op *franco* aanvragen, contant te verkrijgen à ƒ 1.25 bij den Boekhandelaar J. W. VAN LEEUWEN, Breedestraat te Leyden. (2707)

Een Secondant, van de R. C. Godsdienst, 19 jaren oud, van den 3den Rang, instaat de beginselen van het Fransch te onderwijzen en van goede getuigschriften voorzien, zag zich gaarne met primo Januarij verplaatst. Brieven *franco* lett. T. bij den Uitgever dezer Courant. (2706)

De Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHUYSEN, is voornemens onder den titel van

DE TOESCHOUWER

met 1⁰ Januarij e. k.

EEN NIEUW MAANDWERK

uit te geven, waarvan het Prospectus algemeen verspreid, en op aanvrage *gratis* verkrijgbaar is.

Alle Boekhandelaren nemen inteekeningen aan.

Maandelijks verschijnt een Nommer van vijf vellen druks groot oktavo. DE PRIJS IS ƒ 6 IN HET JAAR.

PORTRET

VAN

Zijne Doorluchtige Hoogwaardigheid

MONSEIGNEUR

F. J. VAN VREE,

Bisschop van Haarlem.

De ondergeteekenden, willenden voldoen aan het verlangen van zeer vele Katholieken, welke zoo gaarne in het bezit wenschen te zijn van een Portret van hunnen beminden Bisschop, dat minder kostbaar in prijs is dan het reeds bestaande, hebben thans aan dien wensch voldaan en een **zeer fraai welgelijkend lithographiesch Portret** in het licht gegeven, voor den geringen prijs van . . . . . . ƒ 1.00.

Dito op Chineesch papier . . . . . „ 1.50.

Voorts zijn nog steeds bij dezelfde Uitgevers van de Staalgravure exemplaren verkrijgbaar à ƒ 6, en proefdrukken à ƒ 10.

FRANS BUFFA EN ZONEN.
C. L. VAN LANGENHUYSEN.

De Fransche taal komt ieder oogenblik van den dag te pas, in het partikuliere en bedrijvige leven, alsmede op de scholen. Een ieder heeft behoefte aan een Fransch Woordenboek, dat uitgebreidheid, juistheid en degelijkheid in zich vereenigt: aan deze vereischten voldoet het Fransche

Woordenboek van BOMHOFF naar het oordeel van alle gebruikers op uitmuntende wijze. Nu de prijs tot op nog geen ¼ cent voor elke bladzijde is verminderd, kunnen wij het ook om zijn uiterst geringen prijs een ieder aanbevelen het voor zich, zijne kinderen of leerlingen aan te koopen.

(2661)

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.